

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพราะการศึกษาเป็นการสร้างทักษะให้ทรัพยากรมนุษย์เพื่อที่จะนำไปใช้ในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม อันจะทำให้ประเทศมีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนามีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาประเทศให้เจริญทัดเทียมนานาประเทศ ประกอบด้วยในศตวรรษที่ 21 กระแสโลกภิวัตน์และเศรษฐกิจยุคใหม่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ซึ่งจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงกระบวนทัศน์ใหม่ของการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง ดังนั้นจึงมีการเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรมนุษย์ ให้สามารถรองรับกับกระแสการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์เป็นทั้งปัจจัยชี้ขาดและผลลัพธ์ที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ และเป็นปัจจัยชี้ขาดของความสามารถในการแข่งขันในโลกยุคใหม่ และสังคมที่ประกอบด้วยทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพมีชีวิตที่ดีย่อมพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมที่มีคุณภาพและเป็นสังคมที่พึงปรารถนาได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 5) ดังจะเห็นได้จากวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - 2549) ที่ยึดทรัพยากรมนุษย์หรือคนเป็นศูนย์กลางทางการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2543 : 3)

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถ มีภูมิปัญญาและมีคุณธรรม รวมทั้งสามารถคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ และสามารถปรับตัวได้ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลกได้นั้น การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในกระบวนทัศน์ใหม่ ดังจะเห็นได้จากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ดังนี้

“การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยมและคุณธรรมเพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและประสิทธิภาพการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง รบรืนได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว”

การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาคามหลักเศรษฐศาสตร์ถือว่าเป็นการลงทุนทั้งฝ่ายรัฐบาล และผู้ปกครองหรือนักศึกษาร่วมกันในการผลิตกำลังทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพตามความต้องการของประเทศอื่นจะก่อให้เกิดการเพิ่มผลผลิตของประเทศโดยส่วนรวม แต่การจะเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย ไม่เพียงแต่ผู้เข้าศึกษาจะต้องมีระดับสติปัญญาดีพอที่จะศึกษาได้สำเร็จเท่านั้น การศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยยังไม่เป็นธรรมชาติกับกลุ่มประชากรผู้ค้ำชูฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม และผู้มีภูมิฐานะในส่วนภูมิภาค (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 38) ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะต้องมีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาค่อนข้างสูง ดังนั้นทุนทรัพย์จึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้นักศึกษามีโอกาสทางการศึกษาและประสบความสำเร็จทางการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันด้านโอกาสทางการศึกษาในประเทศไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 60(2) จึงได้กำหนดให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเป็นทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืม (ราชกิจจานุเบกษา. 2542 : 31) ดังนี้

“...จัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยตามความเหมาะสมและความจำเป็น...”

สำหรับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้เริ่มดำเนินการเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นมา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2538 โดยให้นักศึกษากู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 20) จนถึง ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2544 กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้จัดสรรเงินกู้แก่นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาที่อยู่ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ จำนวนผู้กู้รายเก่า 304,596 ราย เป็นจำนวนเงิน 6,285.55 ล้านบาท และผู้กู้รายใหม่ จำนวน 1,223,813 ราย เป็นจำนวนเงิน 19,678.20 ล้านบาท (ธนาคารกรุงไทย. 2544 : 12-15) อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่าจำนวนนักเรียน นักศึกษาที่ได้รับเงินกู้ยืมนั้นเป็นกลุ่มเป้าหมายของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาหรือไม่ และกลุ่มเป้าหมายได้รับการจัดสรรในลักษณะใด (สมชัย อุสุพันธ์ และชลธาร วิศุควงศ์. 2544 : บทสรุปสำหรับผู้บริหาร) รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้สรุปผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2539-2542 พบว่าการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 23) ปัญหาเหล่านี้มีผลต่อการบริหารและดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากยังขาดการศึกษาประสิทธิภาพของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้

การศึกษา
 มั่นในการ
 ประเทศอื่นจะ
 ศึกษาของ
 การศึกษา
 ธุรกิจและ
 : 38) ทั้งนี้
 นทรัพย์สินจึง
 สำเร็จทาง
 ราชบัญญัติ
 ่นคิดเป็น
 ยได้น้อย
 ขาดแคลน
 2538
 ค่าใช้จ่าย
 ภาธิการ.
 ทุนกู้ยืม
 ราช เป็น
 19,678.20
 นนักเรียน
 ไม้ และ
 : บทสรุป
 ู้ยืมเพื่อ
 ประสงค์
 ้นให้กู้ยืม
 ัจจัยที่
 ะคืนเงินกู้

กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา อันจะเป็นข้อมูลย้อนกลับให้การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้มากที่สุด

จากความสำคัญและสภาพปัญหาของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาดังกล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาประสิทธิผลของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย เพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนางานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทยให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามากยิ่งขึ้นต่อไป

ปัญหาของการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาเพื่อค้นหาคำตอบปัญหาการวิจัยในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ประสิทธิผลของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทยเป็นเช่นไร
2. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดประสิทธิผลของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทยมีอะไรบ้าง
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทยมีอะไรบ้าง
4. ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทยอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดประสิทธิผลของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย

4. เพื่อวิเคราะห์ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยประสิทธิผลกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทยจะเป็นข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย ในการปรับปรุงการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และยังเป็นประโยชน์ต่อผู้รับผิดชอบการบริหารและดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาทุกระดับของกระทรวงศึกษาธิการที่จะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

กรอบความคิดในการวิจัย

กรอบความคิดในการวิจัยนี้ได้มาจากการบูรณาการแนวคิดตามหลักเศรษฐศาสตร์ที่ว่า การศึกษาเป็นการลงทุนทั้งฝ่ายรัฐบาลและผู้ปกครองหรือนักศึกษาร่วมกัน แต่เนื่องจากศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะต้องมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ประกอบกับการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ยังไม่มีความเป็นธรรมกับกลุ่มประชากรผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 38) เพื่อแก้ไขปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในประเทศไทย ภาครัฐบาลจึงได้สนับสนุนทางการเงินโดยการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 1) ซึ่งการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในระดับสถานศึกษาจะต้องมีการวัดประสิทธิผลเพื่อชี้วัดว่าการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สามารถบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด โดยการศึกษาประสิทธิผลกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา อาศัยแนวความคิดของเสริมศักดิ์ วิชาลาภารณ์ (2536 : 97) ธงชัย สันติวงษ์ (2538 : 2) ราชบัณฑิตยสถาน (2539 : 511) สถาบันพระปกเกล้า (2544 : 18) สตรีส (Streets. 1977 : 55) แฮนดี้ (Handy. 1985 : 85) นอร์ทคราฟท์และนีล (Northcraft and Neal. 1990 : 6) เชอร์เมอร์ฮอร์น (Schermerhorn, 1999 : 64) โดยแบ่งประสิทธิผลกองทุนเงินให้กู้ยืม

เพื่อการศึกษาออกเป็น 3 ประการคือ ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ประสิทธิภาพด้านผลผลิต และ ประสิทธิภาพด้านผลลัพท์

การศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานอาศัยงานวิจัยของ วิชราวรรณ นาระศล (2543 : บทคัดย่อ) และงานวิจัยของรังมิยา อมาคยคง (2544 : 119) โดยแบ่งประสิทธิผลการดำเนินงาน ออกเป็น 4 ประการ คือ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ การประชาสัมพันธ์ การประสานงาน และการติดตามประเมินผล สำหรับการศึกษานี้จึงจัดที่เป็นตัวกำหนดประสิทธิผลการดำเนินงานอาศัย แนวความคิดสเตรย์ (Strees, 1977 : 4- 6) มิลตัน (Miltion, 1981 : 76-77) และโรแจส (Rojas, 2000 : 97-104) โดยการแบ่งปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดประสิทธิผลการดำเนินงานออกเป็น 4 ประการ ประกอบด้วยลักษณะสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงาน นโยบายและการปฏิบัติงาน ลักษณะของงาน กองทุน และลักษณะบุคคล

การศึกษาประสิทธิผลด้านผลผลิตอาศัยแนวความคิด สถาบันพระปกเกล้า (2544 : 45) โดย กำหนดประสิทธิผลด้านผลผลิตคือจำนวนผู้กู้และจำนวนเงินกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2539-2546 สำหรับปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดประสิทธิผลด้านผลผลิตอาศัยงานวิจัย ของ อธิพิพล ใจสมักร (2541 : 87) ปริสุทธิ์ หนูทอง (2543 : บทคัดย่อ) สมชัย ฤชุพันธ์ และชลธาร วิศรุดวงค์ (2544 : 97) แบสเซย์ (Bassey, 1986 : 2702-A) และคุณสมบัติของผู้ยืมเงินกองทุนเงินให้ กู้ยืมเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 14) โดยกำหนดให้สถานภาพนักศึกษาผู้กู้เป็น ตัวกำหนดประสิทธิผลด้านผลผลิต ซึ่งประกอบด้วยสาขาวิชา คะแนนเฉลี่ย ภูมิฐานะ สถานภาพ สมรสของผู้ปกครอง อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้ของครอบครัว และจำนวนพี่น้อง ที่กำลังศึกษา

การศึกษาประสิทธิผลด้านผลลัพท์อาศัยแนวความคิดสถาบันพระปกเกล้า (2544 : 45) และ วัตถุประสงค์ของกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 1) โดยกำหนดให้ ประสิทธิภาพด้านผลลัพท์ประกอบด้วย ความพึงพอใจในการให้บริการ ค่าใช้จ่ายระหว่างการศึกษ โภกาทางการศึกษา คุณภาพชีวิต และการชำระคืนเงินกู้

สำหรับการศึกษานี้จึงจัดที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอาศัย งานวิจัยของอมรา ดันประวดี (2544 : 78) สมชัย ฤชุพันธ์ และชลธาร วิศรุดวงค์ (2544 : 147-149) วิจิต หล่อจิระชูณหกุล และคนอื่นๆ (2547 : 162-163) โดยกำหนดให้เพศ สถานภาพสมรส รายได้เป็นตัวเงินต่อเนื่อง การได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้ ความมีจิตสำนึกในการ ชำระคืนเงินกู้ และความเข้าใจในหลักเกณฑ์การกู้ และการชำระคืนเงินกู้ของผู้ที่สำเร็จการศึกษา และครบกำหนดการชำระหนี้มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีจจัยที่เป็นตัวกำหนดประสิทธิผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 86 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาประจำสถาบันการศึกษา จำนวน 56 คน อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 30 คน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิผลด้านผลผลิต และประสิทธิผลด้านผลลัพท์ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีจจัยที่เป็นตัวกำหนดประสิทธิผลด้านผลผลิต และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคการกู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งสิ้น 35,480 คน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย

3. ประชากรที่ใช้ศึกษาสถานภาพนักศึกษาผู้ไม่กู้ และเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายระหว่าง การศึกษา โอกาสทางการศึกษา และคุณภาพชีวิตระหว่างนักศึกษาผู้กู้และนักศึกษาผู้ไม่กู้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาผู้ไม่กู้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย

4. ประชากรที่ใช้ศึกษาปีจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ และข้อเสนอแนะการดำเนินงาน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้แก่ ผู้กู้ที่สำเร็จการศึกษาและครบกำหนดการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระหว่างปี 2542-2547 จำนวน 24,943 คน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏใน ภาคเหนือของประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. การศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีจจัยที่เป็น ตัวกำหนดประสิทธิผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และความคิดเห็นเกี่ยวกับการ

ดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจะใช้ประชากรทั้งหมด ประกอบด้วยคณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาประจำสถาบันการศึกษา จำนวน 56 คน อาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงานในงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 30 คน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย รวมทั้งสิ้น 86 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิผลด้านผลผลิต ประสิทธิภาพด้านผลผลิตกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดประสิทธิผลด้านผลผลิตกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 2,510 คน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสถานภาพนักศึกษาผู้ไม่กู้ และเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายระหว่างการเรียน โอกาสทางการศึกษา และคุณภาพชีวิต ระหว่างนักศึกษาผู้กู้และผู้ไม่กู้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาผู้ไม่กู้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 1,252 คน

4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ และข้อเสนอแนะการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้แก่ ผู้กู้ที่สำเร็จการศึกษาและครบกำหนดการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระหว่างปี 2542-2547 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย จำนวน 470 คน

ตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรในการศึกษาคามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกได้ดังนี้

1. ตัวแปรในการศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดประสิทธิผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย จะศึกษาจากตัวแปรดังนี้

1.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ องค์ประกอบของงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย

- 1) ลักษณะสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงาน
- 2) การกำหนดนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน
- 3) ลักษณะของงานกองทุน
- 4) ลักษณะบุคคล

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย

- 1) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ
- 2) การประชาสัมพันธ์
- 3) การประสานงาน
- 4) การติดตามประเมินผล

2. ตัวแปรในการศึกษาประสิทธิผลด้านผลผลิต และปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดประสิทธิผลด้านผลผลิตกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย จะศึกษาจากตัวแปรดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพนักศึกษาผู้กู้ ประกอบด้วย

- 1) สาขาวิชา
- 2) คะแนนเฉลี่ย
- 3) ภูมิลำเนาเดิม
- 4) สถานภาพการสมรสของผู้ปกครอง
- 5) อาชีพของบิดา
- 6) อาชีพของมารดา
- 7) รายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง
- 8) จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพด้านผลผลิต คือ จำนวนเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่นักศึกษาผู้กู้ได้รับอนุมัติตั้งแต่การกู้ครั้งแรกจนถึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

3. ตัวแปรในการศึกษาประสิทธิผลด้านผลลัพธ์ ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่นักศึกษาผู้กู้เงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย

- 3.1. ความพึงพอใจการให้บริการ
- 3.2. ค่าใช้จ่ายระหว่างการศึกษา
- 3.3. โอกาสทางการศึกษา
- 3.4. คุณภาพชีวิต
- 3.5. การชำระคืนเงินกู้

4. คิวแปรในการศึกษาวิจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย ศึกษาจากคิวแปร ดังนี้

4.1 คิวแปรอิสระ ประกอบด้วย

- 1) เพศ
- 2) สถานภาพการสมรส
- 3) รายได้ที่เป็นตัวเงินต่อเดือน
- 4) การได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้
- 5) ความมีจิตสำนึกในการชำระคืนเงินกู้
- 6) ความเข้าใจหลักเกณฑ์การกู้และการชำระคืนเงินกู้

4.2 คิวแปรตาม คือเหตุการณ์ที่ผู้กู้ที่สำเร็จการศึกษาและครบกำหนดการชำระหนี้ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้แก่

- 1) การชำระคืนเงินกู้คืนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 2) การไม่ชำระคืนเงินกู้คืนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏใน ภาคเหนือของประเทศไทยอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพด้านผลผลิตของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏใน ภาคเหนือของประเทศไทยไม่มีความแตกต่างกันตามประเภทผู้กู้ และสาขาวิชา
3. ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏใน ภาคเหนือของประเทศไทยอยู่ในระดับมาก และมีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามนักศึกษาผู้กู้ และนักศึกษาผู้ไม่กู้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
4. องค์ประกอบของงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลการ ดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย
5. สถานภาพของนักศึกษาผู้กู้ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านผลผลิตกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย
6. สถานภาพของผู้กู้ที่สำเร็จการศึกษาและครบกำหนดการชำระหนี้มีผลต่อการชำระคืน เงินกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย

7. ปัญหาการดำเนินงานกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทยอยู่ในระดับน้อย

8. ปัญหาอุปสรรคการกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทยอยู่ในระดับมาก

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายเฉพาะคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ถูกต้องตรงกัน ผู้วิจัยได้ให้นิยามเฉพาะความหมายของคำต่าง ๆ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสำเร็จของการปฏิบัติงานของงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ประสิทธิภาพด้านผลผลิต และประสิทธิภาพด้านผลลัพท์ ดังนี้

1.1 ประสิทธิภาพการดำเนินงาน หมายถึง ผลสำเร็จของการปฏิบัติงานของงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย ในด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ การประชาสัมพันธ์ การประสานงาน และการติดตามประเมินผล

1.2 ประสิทธิภาพด้านผลผลิต หมายถึง จำนวนผู้กู้และจำนวนเงินกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย ระหว่างปีการศึกษา 2539-2546

1.3 ประสิทธิภาพด้านผลลัพท์ หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่นักศึกษาผู้กู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย ในด้านความพึงพอใจการให้บริการ ค่าใช้จ่ายระหว่างการศึกษา โอกาสทางการศึกษา คุณภาพชีวิต และการชำระคืนเงินกู้

2. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง องค์ประกอบของงานกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย ลักษณะสภาพแวดล้อมการดำเนินงาน นโยบายและการปฏิบัติงาน ลักษณะของงานกองทุน และลักษณะบุคคล

3. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดประสิทธิผลด้านผลผลิตกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง สถานภาพของนักศึกษาผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลด้านผลผลิตกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วยสาขาวิชา คณะแผนกเฉลี่ยก่อนกู้ ภูมิฐานะเดิม สถานภาพการสมรสของผู้ปกครอง อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้ของครอบครัว และจำนวนพี่น้องกำลังศึกษา

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย หมายถึง สถานภาพของผู้กู้ที่สำเร็จการศึกษาและครบกำหนดการชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระหว่างปี 2542-2547 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย เพศ สถานภาพการสมรส รายได้ที่เป็นตัวเงินต่อเดือน การได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้ ความมีจิตสำนึกในการชำระคืนเงินกู้ และความเข้าใจหลักเกณฑ์การกู้ยืมและการชำระคืนเงินกู้

5. กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หมายถึง งานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย ที่ได้ดำเนินงานระหว่างปีการศึกษา 2539-2546 ประกอบด้วยงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนบน และกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏตอนล่าง ดังนี้

5.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และมหาวิทยาลัยราชภัฏ อุตรดิตถ์

5.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

6. นักศึกษาผู้กู้ หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วยนักศึกษาผู้กู้รายเก่า และนักศึกษาผู้กู้รายใหม่ ผู้กู้ที่สำเร็จการศึกษาและครบกำหนดระยะเวลาปลอดหนี้ ดังนี้

6.1 นักศึกษาผู้กู้รายเก่า หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย ปีการศึกษา 2545 ที่เคยกู้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามาก่อน ไม่ว่าจะเป็นผู้กู้รายเก่าจากสถานศึกษาแห่งอื่นหรือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย

6.2 นักศึกษาผู้กู้รายใหม่ หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทยที่ไม่เคยกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษามาก่อน และได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

6.3 ผู้กู้ที่สำเร็จการศึกษาและครบกำหนดการชำระหนี้ หมายถึงผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทย และครบกำหนดระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปีของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งจะต้องชำระคืนเงินกู้ยืมระหว่างปี 2542-2547

7. สาขาวิชา หมายถึง นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคเหนือของประเทศไทยที่ศึกษาดมหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2543 จำแนกออกเป็น 4 สาขาวิชา ดังนี้

7.1 สาขาวิชาการศึกษา หมายถึง สาขาวิชาที่จัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับวุฒิ "ครูศาสตรบัณฑิต" (ค.บ.)

7.2 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ หมายถึง สาขาวิชาที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ สามารถประกอบอาชีพตามความต้องการของสังคมและท้องถิ่น และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับวุฒิ "ศิลปศาสตรบัณฑิต" (ศศ.บ.)

7.3 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ หมายถึง สาขาวิชาที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพตามความต้องการของสังคมและท้องถิ่น และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับวุฒิ "วิทยาศาสตร์บัณฑิต" (วท.บ.)

7.4 สาขาบริหารธุรกิจ หมายถึง สาขาวิชาที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถด้านบริหารธุรกิจ และด้านการจัดการ เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ทั้งในหน่วยงานรัฐบาล เอกชน และประกอบอาชีพอิสระ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับวุฒิ "บริหารธุรกิจบัณฑิต" (บธ.บ.)